

УДК 636.592:637.5

Кисельов О. Б. - кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Сумський національний аграрний університет

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ІНДИКІВ НА М'ЯСО

Анотація. У статті наведені результати досліджень продуктивних якостей індиків різних кросів, з визначенням конверсії корму та якості м'ясної сировини. Встановлено, що індики кросу Big-6 (Біг-6) краще використовували корм та мали вищі забійні показники, що дало їм змогу отримати більшу кількість м'язовий тканини з найцінніших частин тушки, таких як філейна та стегнова.

Ключові слова: годівля, вирощування, м'ясні та забійні показники, індики.

Постановка проблеми. За виробництвом продукції птахівництва, Україна до 1991 р. входила у число країн з високим рівнем розвитку даної галузі. Проте, невдала аграрна політика, а також відсутність власних нових високопродуктивних порід птиці призвела до занепаду галузі птахівництва, і втрати європейського ринку, що відкинуло за рівнем розвитку галузь птахівництва на багато років назад[1,2].

Ефективний розвиток птахівництва в Україні має велике економічне і соціальне значення, яке полягає у широкому попиті на значно дешевше та високоякісне за жиром та амінокислотним складом м'ясо, а яйця – найбільш повноцінним і водночас доступним для широких верств населення джерелом тваринних білків[3,4].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Попит на м'ясо птиці зумовив потребу у збільшенні виробництва цієї продукції. За останні 20 років виробництво м'яса птиці підвищувалося в середньому на 6%. До 2020 р., за прогнозними розрахунками, воно зросте утричі[1].

Частка м'яса птиці у загальному виробництві м'яса на сьогоднішній в Україні зростає з 11,8 до 18,3%. Зросли й обсяги споживання продукції на одну особу[3].

Світове виробництво м'яса птиці зосереджено в обмеженій кількості країн: Великобританії – 19,1%, Франції – 17,4, Іспанії – 15,2, Італії – 11,2%. Спочатку в багатьох країнах провадилась так звана масова племінна робота в національних і регіональних масштабах. У подальшому перейшли до складніших й ефективніших методів – сімейна селекція, оцінка за якістю нащадків, селекційні індекси, селекція за конверсією корму, використання генетичних маркерів, комп'ютерних технологій, нових методів оцінки племінних якостей. Нині у світі існує тільки 7 селекційних компаній, з яких 3 – в яєчному і 4 – у м'ясному птахівництві[4].

За останні роки, внаслідок дотримання вимог Світової організації торгівлі 15 країн ЄС втратили частину ринку м'яса, що сприяло збільшенню доступу інших країн на ринок. Найбільшими експортерами є США, які реалізують 46% продукції світового ринку, Бразилія – 22, Китай – 9,1 і Таїланд – 9%, а серед країн Центральної і Східної Європи - Угорщину на яку припадає 1% експорту[5].

Мета і завдання досліджень. Метою наших досліджень було вивчення особливостей росту та розвитку індиків в умовах птахофабрики, а також м'ясні та забійні якості птиці.

Виходячи з цього, ставилися наступні завдання: дослідити особливості годівлі піддослідних індичат на підприємстві; динаміку живої маси індичат при відгодівлі; забійні якості індиків; вивчення морфологічного складу тушок індиків; анатомічних частин тушок індиків.

Матеріали і методи досліджень. Об'єктом досліджень були клінічно здорові індики кросу Hybrid Converter (I група) та Big-6 (II-група), які мали однаковий вік та масу. Дослідження проведені в умовах ТОВ агротехнологічне підприємство «Сумський бекон».

Для вивчення особливостей продуктивності індиків нами були сформовані дві групи птахів за принципом пар аналогів, по 10 голів індиків у кожній групі. Піддослідні індики знаходились в однакових умовах утримання, з дотриманням всіх необхідних зоотехнічних норм (температура, освітлення, вологість повітря, щільність посадки) з вільним доступом до води і комбікорму, вода була проточна. Кількість з'їдених індіками кормів визначали по періодами вирощування шляхом підсумовування маси з'їденого корму кожен день на групу. При годівлі індиків піддослідних груп використовувались загальногосподарські раціони у відповідності до фізіологічних потреб птиці на відгодівлі Г.В. Проваторов, В.І. Ладика, Л.В. Бондарчук та ін. [6].

Живу масу піддослідної птиці вивчали шляхом індивідуального щотижневого зважування та порівняння із нормативними показниками у наступні вікові періоди: 12, 17, 18, 19, 20, 21 тижнів. Зважування проводили в один і той же час доби. Для вивчення м'ясних та забійних якостей індиків у господарстві був проведений контрольний забій птиці по 3 голови з кожної групи згідно з «ДСТУ 3136-95» та «ДСТУ 3143-95»[7,8], біометричну обробку отриманих даних досліджень проводили методом варіаційної статистики [9].

Результати досліджень та їх обговорення. Впродовж усього періоду вирощування індиків за ними велось спостереження щодо зміни динаміки живої маси та витрат корму. Важливим показником при вирощуванні птиці є не тільки кількість з'їдених кормів, а й показник конверсії корму. З досліджень ми бачимо, що у період з 12 по 20 тиждень витрати кормів у обох групах на самців був вищий ніж на самок. Так у період 12 тижнів у кросу Converter (Хайбрід Конвертор) у самок він склав 1,91кг., на 1 кг приросту, а у самців 2,12кг, у 20 тижневому віці 2,51кг у порівнянні з самцями 3,02кг. Аналогічна тенденція і у кросу Big-6 (Біг-6) у період 12 тижнів. Один з основних показників отримання важкої птиці є її жива маса (табл.1). З наведених даних таблиці 1 ми бачимо, що жива маса самок кросу Converter (Хайбрід Конвертор) у 12 тижнів була на рівні 6,03 кг, а у кросу що на Big-6 (Біг-6) 7,32 кг, що на 1,29 кг більше на користь кросу Big-6 (Біг-6).

Таблиця 1

Динаміка зміни живої маси індикат при відгодівлі, кг (n=10)

Вік, тижнів	Крос індиків			
	I-група		II-група	
	самки	самці	самки	самці
12	6,03±0,185	8,31±0,323	7,32±0,179	9,88±0,332
17	7,9±0,174	12,2±0,273	8,4±0,210	12,7±0,333
18	8,2±0,248	12,7±0,209	9,6±0,225	13,5±0,146
19	9,8±0,120	14,8±0,189	10,2±0,161	15,2±0,154
20	10,6±0,254	14,9±0,167	10,8±0,222	15,9±0,208
21	10,8±0,262	15,6±0,171	11,2±0,335	16,8±0,2180

Логічним завершення визначення продуктивних якостей піддослідної птиці був її контрольний забій (табл.2).

Таблиця 2

Забійні показники індиків, кг (n=10)

Показники	Кроси	
	I-група	II-група
Передзабійна жива маса, кг	15,8±0,255	16,9±0,198
Вага тушки після охолодження, кг	12,2±0,240	13,1±0,165
ЗВ вихід тушок після охолодження, %	77,2	77,5
Вага субпродуктів, кг	2,03±0,215	2,21±0,070
Перо-пухова сировина всього, кг	0,82±0,018	0,88±0,017
Зачистка тушок, кг	0,22±0,016	0,27±0,010

З наведених даних таблиці 2 можна зробити наступні висновки, що за таким показником як передзабійна жива маса перевага була на боці кросу Vig-6 (Біг-6) з показником 1,9 кг, що на 1,1 кг більше ніж у кросу Converter (Хайбрід Конвертор). Визначальним показником м'ясної продуктивності є маса охолодженої туші. Важкі тушки формується у здорових тварин, добре розвиненими окороками і м'язовою тканиною. З наведених даних таблиці 3 можна зробити наступні висновки, що за кількістю отриманої частини філе як основного показника м'ясної якості птиці перевага на боці кросу Vig-6 (Біг-6) з показником 4,51 кг (34,4%) у порівнянні з кросом Converter (Хайбрід Конвертор) 3,86 кг (31,6%) різниця склала 0,6 кг на користь кросу Vig-6 (Біг-6). При вивченні інших основних показників які отримують від індиків ми бачимо що перевага була на боці кросу Vig-6 (Біг-6).

Таблиця 3

Показники виходу м'яса індиків після обробки тушок

Показники	Кроси	
	I-група	II-група
Вага патраної тушки, кг	12,2±0,240	13,1±0,198
Філе, кг	3,86	4,51
Філе, % вихід	31,6	34,4
Стегно, кг	1,94	1,6
Стегно, % вихід	15,9	12,6
Гомілка, кг	1,50	1,66
Гомілка, % вихід	12,3	12,6
Плечова частина, кг	0,52	0,73
Плечова частина, % вихід	4,2	5,5

Висновки. Враховуючи обмежену кількість на ринку України м'яса індиків та щорічно зростаючий на неї попит необхідно використовувати більш ефективний крос індиків Big-6 (Біг-6).

Список використаних джерел

1. Іонов, І. А. Перспективна програма «Розвиток галузі птахівництва до 2020р.»/І.А. Іонов, О.В. Терещенко, О.О. Катеринич // Ефективне птахівництво. – 2012. – № 10. – С. 12–19.
2. Ярошенко Ф.О. Підвищення ефективності галузі птахівництва на базі інновацій. // Економіка АПК./ Ярошенко Ф.О. - 2003. - №11 - С. 16-19.
3. Ярошенко Ф.О. Підвищення ефективності виробництва продуктів птахівництва // Вісник аграрної науки./ Ярошенко Ф.О. –2004. - № 1. - С. 63-66.
4. Мельник В. О. Інтенсивна технологія вирощування індиченят на м'ясо / В. О. Мельник // Сучасне птахівництво. - 2014. - № 12. - С. 5-12.
5. Ярошенко Ф.О. Зміцнення матеріально-технічної бази в галузі птахівництва // Економіка АПК. / Ярошенко Ф.О. - 2003. - №9 - С.17-19.
6. Норми годівлі, раціони і поживність кормів для різних видів сільськогосподарських тварин: Довідник //Г.В. Проваторов, В.І. Ладика, Л.В. Бондарчук та ін.- Суми: ТОВ „ВТД Університетська книга”, 2007.- 488 с.
7. ДСТУ 3136-95 Птиця сільськогосподарська для забою Технічні умови.
8. ДСТУ 3143-95 М'ясо птиці (тушки курей, качок, гусей, індиків).
9. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников/ Плохинский Н.А - М : Колос, 1969 – 256 с.